

La Universitat de València obri en La Nau una gran exposició d'Artur Heras sobre la memòria amb més de 200 obres

València a 20 de novembre de 2024. La Universitat de València ha obert al Centre Cultural la Nau a l'exposició 'Halt! Imatges que pensen', de l'artista valencià Artur Heras (Xàtiva, 1945). La presentació d'aquesta exposició estava prevista celebrar-se dimecres 30 i s'ha ajornat com a conseqüència de la Dana. Aquesta vesprada comencen les visites guiades a aquesta mostra que formen part d'un ampli programa de mediació cultural. Tot consultable a través de <http://www.uv.es/cultura>.

'Halt! Imatges que pensen' arranca en el Claustre i ocupa dues sales d'edifici: Acadèmia i Estudi General, reuneix un conjunt de més de 200 obres, entre pintures, dibuixos, escultures, informació documental, instal·lacions i audiovisuals... la majoria realitzades *ex profeso* per a aquesta mostra que té a més un caràcter autobiogràfic.

Heras s'inspira en la història, i més concretament, en l'extermini perpetrat pels nazis -tema sobre el qual versa el nombre més gran d'obres-, i a partir d'ací, convida a "parar" davant certes situacions de la història recent, com l'evolució de l'extrema dreta, les agressions civils, les deportacions d'immigrants o els bombardejos a la població palestina. D'ací prové precisament el títol de l'exposició *Halt!*: en alemany, *jalt!*.

Tant el títol com la imatge que il·lustren l'exposició (una mà excoïda) conviden el públic a dir "n'hi ha prou" davant de moments dramàtics de la història contemporània europea, apel·lant a la necessitat de no repetir-los.

"Artur Heras és un dels artistes valencians més rellevants del canvi de segle i en aquesta exposició posa de manifest un insubornable compromís progressista amb la modernitat", ha assenyalat la vicerectora de Cultura i Societat de la UV, Ester Alba, que coincideix amb el comissari, Anacleto Ferrer, que Artur Heras és "un pintor de les idees", un creador "d'imatges que pensen", terme encunyat pel filòsof Walter Benjamín: *Denkbilder*.

"Heras no és un pintor de núvols, com el Vladimir de Rilke, sinó d'idees: les seues imatges no sols reflexionen sobre la realitat de la qual emergeixen o sobre les tradicions plàstiques a les quals al·ludeixen, també mediten sobre la seua pròpia condició d'imatge. Heras no busca commoure ni agitar, sinó entendre, comunicar i interpel·lar", explica Anacleto Ferrer, comissari de l'exposició i catedràtic d'Estètica i Teoria de les Arts en el Departament de Filosofia de la Universitat de València.

Heras es fa servir per a la seua creació principalment de la història, i més concretament, de l'extermini perpetrat pels nazis, parla sobre crim massiu i invisibilització i realitza una recerca exhaustiva dins de la documentació que s'ha pogut rescatar, perquè unes de les qüestions que va singularitzar aquest extermini va ser la planificació exhaustiva dels nazis no sols a escometre un crim massiu, sinó a callar-ho: van cremar cadàvers i els arxius al foc. A més, indaga en el després de l'alliberament d'Auschwitz, del sorgiment de partits ultranacionalistes i d'extrema dreta.

Heras, que va exposar en La Nau fa huit anys, explica que inicialment no preveia realitzar una sèrie sobre l'Holocaust. Explica que el primer dibuix va ser la vista aèria del camp d'Auschwitz, presa per l'aviació anglesa en 1944 i, a partir d'aquesta

immersió històrica, es planteja com era el món quan va nàixer i el documenta, com l'artista sap: dibuixant, com feien els botànics. Els dibuixos i pintures d'aquesta exposició van ser iniciats mesos abans del confinament per la pandèmia de la Covid-19. Aquest període d'aïllament social va augmentar la introspecció que suposa qualsevol treball de creació. I Heras va bussejar també en la seua pròpia biografia: uns oncles de l'artista van integrar la llista d'exiliats de la Guerra Civil que es van embarcar en el Stanbrook, que va partir d'Alacant rumb a Orà en 1939. Encara que no sols per aquest episodi personal, ara en la distància, observa com en les seues obres, també en les creades en la seua època més jove, s'acoblen persones conegudes: fotografies de familiars i amics.

El recorregut de l'exposició s'inicia al Claustre amb una escultura d'acer de gairebé huit metres, rematada amb unes ales daurades que podria representar "l'àngel de la història" al qual al·ludeix Walter Benjamin. El recorregut prossegueix a la Sala Acadèmia, amb 'El mur de les paraules', una instal·lació que conté obres, objectes del seu estudi, dibuixos, elements preparatoris i inspiradors extrets de l'estudi del mateix artista, que es completa amb una sèrie d'arxius orals a partir dels testimonis de víctimes, victimaris, testimonis, artistes i pensadors. En aquesta sala també s'exhibeix un fris d'imatges de reus i guardians dibuixades a partir de les fitxes policials dels camps de concentració. Són primers plans dibuixats en gran format, amb carbonet i llapis compost, a l'estil dels treballs de les històriques acadèmies d'art. La sala reuneix també experiències immersives amb una instal·lació situada en la part central que evoca a Auschwitz: amb la grava i la icònica imatge d'un vagó de gran format.

A la Sala Estudi General, destaquen les referències d'Heras als clàssics. Il·lustra als màrtirs de José de Ribera, obres de grans dimensions i que destaquen per la seua minuciositat, per a fer crítica actual. També es rescaten els retrats d'intel·lectuals represaliats pel franquisme: els poetes Federico García Lorca i Miguel Hernández, o el rector Peset i divers material: dues projeccions i prop de mig centenar d'obres, també en aquesta sala.

L'exposició està organitzada per la Universitat de València, a través del Vicerectorat de Cultura i Societat, i en col·laboració amb la Diputació de València-Memòria Democràtica i l'Ajuntament de Xàtiva. Podrà visitar-se a la Universitat de València fins al 12 de gener i després itinerarà a Xàtiva (Espai Cultural Sant Domènec - Museu de Belles Arts. Casa de l'Ensenyança), a partir del 30 de gener de 2025. L'exposició es completa amb un cuidat catàleg.

Artur Heras (Xàtiva, 1945) és un pintor, escultor, dissenyador espanyol i un dels creadors plàstics més singulars del panorama artístic europeu de les últimes dècades. La seua obra està impregnada de sàtira social i de denúncia. També és característica l'experimentació amb els codis de representació, jocs literaris i la lectura irònica de la història de l'art. La seua contribució a la modernitat iconogràfica ha estat determinant a través del diàleg constant que ha mantingut amb la història de l'art i amb determinades fites literàries i culturals. La seua renovació formal dels anys seixanta, al costat d'altres noms fonamentals en el panorama artístic vinculat a la "crònica de la realitat", va permetre que obrirem els ulls a una realitat plural i heterodoxa, superant les dificultats que obstaculitzaven l'activitat creativa en aquella època. Des de llavors, l'artista ha

recorregut múltiples camins en els quals ha deixat mostres evidents de la seua audàcia i valor per a explorar els elements essencials de la comunicació i expressió plàstiques. En els seus treballs pictòrics, escultòrics i en la seua faceta d'agitador gràfic sempre ha destacat per un estil directe i depurat al mateix temps, espontani i contundent, resultat d'una cuidada posada en escena de temes i conceptes que ens acosten a un univers misteriós i complex, plagat de missatges i descobriments.

IMATGES DESCARREGABLES ACÍ:

https://consigna.uv.es?recoge:es:7928_2438_3026_9421

Davant l'excepcionalitat de la situació actual, la UV no ha realitzat roda de premsa d'aquesta exposició. Petició d'entrevistes amb l'artista i comissari i altres sol·licituds de gravacions/fotografies dels mitjans a través de la periodista UV Cultura magdalena.ruiz@uv.es

La Universitat de València abre en La Nau una gran exposición de Artur Heras sobre la memoria con más de 200 obras

València a 11 de noviembre de 2024. La Universitat de València ha abierto en el Centre Cultural la Nau la exposición 'Halt! Imágenes que piensan', del artista valenciano Artur Heras (Xàtiva, 1945). La presentación de esta exposición estaba prevista celebrarse el miércoles 30 de octubre y se aplazó como consecuencia de la Dana. Esta tarde comienzan las visitas guiadas a esta muestra que forman parte de un amplio programa de mediación cultural. Todo consultable a través de: <http://www.uv.es/cultura>.

'Halt! Imágenes que piensan' arranca en el Claustro y ocupa dos salas de edificio: Acadèmia y Estudi General. La exposición reúne un conjunto de más de 200 obra, entre pinturas, dibujos, esculturas, información documental, instalaciones y audiovisuales..., la mayoría realizadas *ex profeso* para esta muestra, que tiene además un carácter autobiográfico.

Heras se inspira en la historia, y más concretamente, en el exterminio perpetrado por los nazis -tema sobre el que versa el mayor número de obras-, y, a partir de ahí, invita a "parar" ante ciertas situaciones de la historia reciente, como la evolución de la extrema derecha, las agresiones civiles, las deportaciones de inmigrantes o los bombardeos a la población palestina. De ahí proviene precisamente el título de la exposición Halt: en alemán, *jalto!*.

Tanto el título como la imagen que ilustran la exposición (una mano escoriada) invitan al público a decir "basta" ante momentos dramáticos de la historia contemporánea europea, apelando a la necesidad de no repetirlos.

"Artur Heras es uno de los artistas valencianos más relevantes del cambio de siglo y en esta exposición pone de manifiesto un insobornable compromiso progresista con la modernidad", ha señalado la vicerrectora de Cultura y Sociedad de la UV, Ester Alba, que coincide con el comisario, Anacleto Ferrer, en que Artur Heras es "un pintor de las ideas", un creador de "imágenes que piensan", término acuñado por el filósofo Walter Benjamín: *Denkbilder*.

“Heras no es un pintor de nubes, como el Vladimir de Rilke, sino de ideas: sus imágenes no solo reflexionan sobre la realidad de la que emergen o sobre las tradiciones plásticas a las que aluden, también meditan acerca de su propia condición de imagen. Heras no busca conmover ni agitar, sino entender, comunicar e interpelar”, explica Anacleto Ferrer, comisario de la muestra y catedrático de Estética y Teoría de las Artes en el Departamento de Filosofía de la Universitat de València.

Además de los crímenes del nazismo y del franquismo, Heras indaga en el después de la “liberación” de Auschwitz: en el surgimiento de partidos ultranacionalistas y de extrema derecha.

Heras, que expuso en La Nau hace 8 años, explica que inicialmente no preveía realizar una serie sobre el Holocausto. El primer dibujo fue la vista aérea del campo de Auschwitz, tomada por la aviación inglesa en 1944 y, a partir de esa inmersión histórica, se planteó cómo era el mundo cuándo nació y lo documentó, como el artista sabe: dibujando, como hacían los botánicos. Los dibujos y pinturas de esta exposición fueron iniciados meses antes del confinamiento por la pandemia del Covid-19. Este período de aislamiento social aumentó la introspección que supone cualquier trabajo de creación. Y Heras buceó también en su propia biografía: unos tíos del artista integraron la lista de exiliados de la Guerra Civil que se embarcaron en el Stanbrook, que partió de Alicante rumbo a Orán en 1939. Aunque no solo por este episodio personal, ahora en la distancia, observa cómo en sus obras, también en las creadas en su época más joven, se ensamblan personas conocidas: fotografías de familiares y amigos.

El recorrido de la exposición arranca en el Claustro con una escultura de acero de casi 8 metros, rematada con unas alas doradas que podría representar “el ángel de la historia” del que habla Walter Benjamin. El recorrido prosigue en la Sala Acadèmia, con ‘Muro de las palabras’, una instalación que contiene obras, objetos de su estudio, dibujos, elementos preparatorios e inspiradores extraídos del estudio del propio artista, que se completa con una serie de archivos orales a partir de los testimonios de víctimas, victimarios, testigos, artistas y pensadores. En esta sala también se exhibe un friso de imágenes de reos y perpetradores dibujadas a partir de las fichas policiales de los campos de concentración. Son primeros planos dibujados en gran formato, con carboncillo y lápiz compuesto, al estilo de los trabajos de las históricas academias de arte. La sala reúne también experiencias inmersivas con una instalación ubicada en la parte central que evoca a Auschwitz: con la grava y la icónica imagen de un vagón de gran formato.

En la Sala Estudi General, destacan las referencias de Heras a los clásicos. Ilustra a los mártires de José de Ribera, obras de grandes dimensiones y que destacan por su minuciosidad, para hacer crítica actual. También se rescatan los retratos de intelectuales represaliados por el franquismo: los poetas Federico García Lorca y Miguel Hernández, o el rector Peset y diverso material: dos proyecciones y cerca de medio centenar de obras, también en esta sala.

La exposición está organizada por la Universitat de València, a través del Vicerectorat de Cultura i Societat, y en colaboración con la Diputació de València-Memòria Democràtica y el Ayuntamiento de Xàtiva. Podrá visitarse en la Universitat de València hasta el 12 de enero y después itinerará a Xàtiva (Espai Cultural Sant Domènec - Museu de Belles Arts).

Casa de l'Ensenyança), a partir del 30 de enero de 2025. La exposición se completa con un cuidado catálogo.

Artur Heras (Xàtiva, 1945) es un pintor, escultor, diseñador español y uno de los creadores plásticos más singulares del panorama artístico europeo de las últimas décadas. Su obra está impregnada de sátira social y de denuncia. También es característica la experimentación con los códigos de representación, juegos literarios y la lectura irónica de la historia del arte. Su renovación formal de los años sesenta, al lado de otros nombres fundamentales en el panorama artístico vinculado a la “crónica de la realidad”, permitió que abriéramos los ojos a una realidad plural y heterodoxa, superando las dificultades que obstaculizaban la actividad creativa en aquella época. Desde entonces, el artista ha recorrido múltiples caminos en los cuales ha dejado muestras evidentes de su audacia y valor para explorar los elementos esenciales de la comunicación y expresión plásticas. En sus trabajos pictóricos, escultóricos y en su faceta de agitador gráfico, siempre ha destacado por un estilo directo y depurado al mismo tiempo, espontáneo y contundente, resultado de una cuidada puesta en escena de temas y conceptos que nos acercan a un universo misterioso y complejo, plagado de mensajes y descubrimientos.

IMÁGENES DESCARGABLES AQUÍ:

https://consigna.uv.es?recoge:es:7928_2438_3026_9421

Ante la excepcionalidad de la situación actual, la UV no ha realizado rueda de prensa de esta exposición. Solicitud de entrevistas con el artista y comisario, y otras peticiones de grabaciones audiovisuales de los medios a través de la periodista UV Cultura magdalena.ruiz@uv.es.